

Επιχειρήσεις και Φορολογική Διοίκηση

Η διαδρομή από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΦΣ) ως τα Ηλεκτρονικά Βιβλία.

(Του Σωτήριου Μητολίδη)

Οι φόροι είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι και συνυφασμένοι με τη δημιουργία και την εξέλιξη του κράτους. Για τη λειτουργία του κράτους απαιτούνται έσοδα και αυτό προκειμένου να συλλέξει αυτά τα έσοδα, μεταξύ άλλων, επιβάλλει στα όρια της δικαιοδοσίας του φόρους. Η προσπάθεια «τυποποίησης» από την πλευρά του κράτους, των δικαιωμάτων και κυρίως των υποχρεώσεων, που έχουν οι επιχειρήσεις, σχετικά με την έκδοση στοιχείων εσόδων και την τήρηση λογιστικών αρχείων, κατά την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων τους

ανάγεται πολύ πίσω στον χρόνο. Ρίχνοντας μια γρήγορη ματιά στα τελευταία πενήντα χρόνια παρατηρούμε πως η κρατική αυτή παρέμβαση ξεκίνησε με το ΠΔ 99/1977, τον γνωστό σε όλους ως Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

Στη συνέχεια ήρθε ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων, δηλ. το ΠΔ 186/1992, για να αντικατασταθεί και αυτός από το πέμπτο μέρος του Ν 4072/2012, το οποίο ονομάστηκε Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών. Σήμερα το πλαίσιο της ανωτέρω τυποποίησης περιγράφεται στο νομοθέτημα για τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, δηλαδή στο νόμο Ν.4308/2014.

Μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα και κυρίως από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 άρχισε στις επιχειρήσεις η εισαγωγή της μηχανοργάνωσης με την χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών υπολογιστών, με ένα ρυθμό ολοένα και εντεινόμενο. Σήμερα μπορούμε να πούμε πως η μηχανογράφηση (καταγραφή και επεξεργασία δεδομένων μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή), σε κάποια μορφή της, είναι παρούσα στις περισσότερες από τις ελληνικές επιχειρήσεις. Οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο και στην οργανωτική λειτουργία των επιχειρήσεων είχε ως αποτέλεσμα αυτές να αφήσουν οριστικά πίσω τους την εποχή των χειρόγραφων βιβλίων, των θεωρήσεων (τρύπημα με ειδική μηχανή ή σήμανση με υπηρεσιακή σφραγίδα) ενός τεράστιου πλήθους φορολογικών στοιχείων και λογιστικών βιβλίων.

Αλλαγές οργανωτικές όμως δεν έγιναν μόνο σε επίπεδο επιχειρήσεων, αλλά και στην δομή και λειτουργία των φορολογικών υπηρεσιών του κράτους. Η ίδρυση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), σηματοδότησε την βούληση του κράτους για την ύπαρξη μιας υπηρεσίας επιφορτισμένης με την έκδοση κανονιστικών εγκυκλίων και την είσπραξη δημοσίων εσόδων, που να λειτουργεί ανεξάρτητα από την πολιτική εξουσία.

Στα πλαίσια λοιπόν της λειτουργίας της η ΑΑΔΕ, παρουσίασε ήδη από το 2018 την ιδέα της «πλατφόρμας myData» ή αλλιώς την ιδέα των «ηλεκτρονικών βιβλίων», έχοντας την φιλοδοξία να εγκαινιάσει μια «νέα σχέση» μεταξύ των επιχειρήσεων και του κράτους, με την εισαγωγή μιας «δομικής αλλαγής» που θα αλλάξει ποιοτικά τις σχέσεις επιχειρήσεων και φορολογικής αρχής.

Επιγραμματικά το πεδίο εφαρμογής της πλατφόρμας myData αφορά όλες τις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, οι οποίες έχουν υποχρέωση να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ, τα δεδομένα όλων των λογιστικών στοιχείων εσόδων που εκδίδουν, καθώς και τα δεδομένα των λογιστικών εγγραφών που διαμορφώνουν την λογιστική και φορολογική βάση για την εξαγωγή του λογιστικού και φορολογικού αποτελέσματος κάθε φορολογικού έτους.

Συνεπώς δεν εξαιρείται καμία επιχείρηση και καμία συναλλαγή που συμμετέχει στον προσδιορισμό του οικονομικού αποτελέσματος κάθε χρονιάς, καθώς και στην απόδοση των παρακρατούμενων ή επιρριπτόμενων έμμεσων φόρων και επιβαρύνσεων.

Αν η πλατφόρμα myData ήταν κάποια μορφή χορού θα μπορούσαμε να μιλήσουμε ότι είναι ένας χορός για τέσσερεις συν ένα. Η τετράδα των συμμετεχόντων στο εγχείρημα αυτό αποτελείται από τις επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν υποχρέωση να διαβιβάζουν δεδομένα, τους λογιστές-φοροτεχνικούς που αποτελούν τον ενδιάμεσο κρίκο μεταξύ επιχειρήσεων και φορολογικής διοίκησης, τις εταιρείες πληροφορικής, οι οποίες θα υποστηρίξουν τις διαδικασίες διαβίβασης των δεδομένων και την ΑΑΔΕ που είναι υπεύθυνη για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του συστήματος. Αυτός που πλαισιώνει την ως άνω τετράδα είναι το Υπουργείο Οικονομικών.

Ο ρόλος, για την ομαλή λειτουργία της εφαρμογής, του κάθε παραπάνω μέρους είναι δεδομένος, διακριτός, καθοριστικός και απαραίτητος. Ωστόσο, μια σειρά αντικειμενικών και υποκειμενικών δυσκολιών εμπόδισε και συνεχίζει να εμποδίζει την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των «ηλεκτρονικών βιβλίων». Τα εμπόδια αυτά γίνονται αντιληπτά από τις διαδοχικές αποφάσεις μετάθεσης του χρόνου υποχρεωτικής έναρξης της εφαρμογής του myData.

Οι επιχειρήσεις και κυρίως οι μικρές οφείλουν να αλλάξουν νοοτροπία και να βάλουν σε τάξη την τήρηση των λογιστικών τους αρχείων. Επίσης επειδή η προσαρμογή στο σύστημα αυτό συνεπάγεται πρόσθετα κόστη (εξοπλισμός, προγράμματα, αμοιβές συνεργατών λογιστών και μηχανογράφων), θα πρέπει να αποφασίσουν να το καταβάλλουν. Βεβαίως η παρούσα συγκυρία είναι δυσμενής και βρίσκει μεγάλο τμήμα των επιχειρήσεων να λειτουργεί σε συνθήκες έλλειψης ρευστότητας και μεγάλης αβεβαιότητας για το μέλλον τους.

Ο χώρος των λογιστικών γραφείων δεν βρίσκεται σε καλύτερη κατάσταση. Τα γραφεία μας λειτούργησαν υπό το βάρος ασφυκτικών προθεσμιών και έγιναν οι κυριότεροι αγωγοί διάχυσης προς την οικονομία, όσων μέτρων στήριξης από την πανδημία, έλαβε η πολιτεία. Υπό το πρίσμα αυτό μόνο ως κακόγουστο αστείο μπορεί να εκληφθεί από μέρους μας η απαίτηση υποχρεωτικής εφαρμογής του συστήματος myData εντός του τρέχοντος φορολογικού έτους. Επιπλέον και για τα γραφεία μας υφίστανται τα προβλήματα χρηματοδότησης των επιπλέον δαπανών που θα απαιτηθούν για την σωστή και έγκαιρη προσαρμογή στις απαιτήσεις του νέου αυτού συστήματος.

Στο σημείο αυτό σημειώνω ότι οφείλει το Υπουργείο Οικονομικών να κατοχυρώσει το επάγγελμα του λογιστή σε σχέση με τα «ηλεκτρονικά βιβλία» και να ολοκληρώσει τις διαδικασίες προστασίας των συναδέλφων από ασθένειες. Οι εταιρείες πληροφορικής, οι οποίες υποστηρίζουν με τις εφαρμογές τους το εγχείρημα οφείλουν έγκαιρα να προσαρμόζουν τα προγράμματά τους στις απαιτήσεις της ΑΑΔΕ και επίσης οφείλουν να ακολουθούν μια λογική τιμολογιακή πολιτική για τις χρεώσεις τους. Επίσης για την εξυπηρέτηση των πελατών τους (επιχειρήσεων και λογιστικών γραφείων) είναι αναγκαίο να δημιουργήσουν ένα αποτελεσματικό δίκτυο υποστήριξης των προγραμμάτων τους.

Το Υπουργείο Οικονομικών έχει στην αρμοδιότητα του την χάραξη και τον έλεγχο εφαρμογής της φορολογικής πολιτικής της χώρας μας. Με δεδομένα τα προβλήματα που δημιουργούνται από την υπάρχουσα αβεβαιότητα, την έλλειψη ρευστότητας και τα κόστη που θα κληθούν να καταβάλουν οι εμπλεκόμενοι φορείς (επιχειρήσεις και λογιστικά γραφεία) ώστε να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους λόγω λειτουργίας του συστήματος myData, θα έπρεπε ήδη να έχει ανακοινώσει οικονομικά κίνητρα κάλυψης των σχετικών δαπανών. Αυτό είναι αναγκαίο και λόγω της υποχρεωτικής εφαρμογής που έχει το σύστημα των «ηλεκτρονικών βιβλίων».

Η ΑΑΔΕ στην λειτουργία της πλατφόρμας «myData» έχει ρόλο κομβικό και αυταπόδεικτο. Υπάρχει μια προσπάθεια να χρεωθεί η μετάθεση υποχρεωτικής εφαρμογής του συστήματος στις διαμαρτυρίες και αιτήματα λογιστών και επιχειρήσεων ή στις συνθήκες της πανδημίας COVID-19. Βεβαίως είναι και αυτά, αλλά δεν είναι μόνο αυτά. Η υπόψη εφαρμογή δεν υπάρχει πουθενά αλλού στον δυτικό κόσμο και συνεπώς δεν μπορούμε να έχουμε χρήσιμες πληροφορίες ως μέτρο σύγκρισης και ως οδηγό ενεργειών. Θα περιμέναμε, από την ΑΑΔΕ να έχει επικοινωνήσει την ιδέα των ηλεκτρονικών βιβλίων με μια συστηματική και ολοκληρωμένη στρατηγική ενημέρωσης των επιχειρήσεων. Δεν το έχει πράξει έως στιγμής. Θα περιμέναμε, από την ΑΑΔΕ, να έχει επιλύσει ήδη όλα τα τεχνικά προβλήματα της εφαρμογής. Ωστόσο η πλατφόρμα δεν είναι λειτουργική για μια σειρά επιχειρήσεων.

Ενδεικτικά αναφέρω ξενοδοχεία, τουριστικούς πράκτορες, επιχειρήσεις στον χώρο των ακτοπλοϊκών και αεροπορικών μεταφορών, οικοδομικές επιχειρήσεις με δαπάνες και έσοδα του τεκμαρτού καθεστώτος. Είναι αδιανόητο να αποτελεί γρίφο η καταχώρηση και η διαβίβαση ενός παραστατικού δαπάνης ηλεκτρικού ρεύματος με αρνητικά ποσά. Η λογική σειρά για την εφαρμογή αυτού του συστήματος έπρεπε να ήταν ο σχεδιασμός του, το «τεστάρισμα» μέσω της πιλοτικής εφαρμογής, οι διορθώσεις που θα έπρεπε να επέλθουν και κατόπιν η υποχρεωτική έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας. Κάτι τέτοιο όμως δεν υπήρξε. Αντί αυτού, η ΑΑΔΕ υιοθέτησε την λογική του «βλέποντας και κάνοντας» τώρα.

Άρθρο του Προέδρου του ΣΟΛΝΘ Σωτήριου Μητολίδη για "MYDATA"

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Κυριακή, 04 Ιούλιος 2021 06:21 - Τελευταία Ενημέρωση Κυριακή, 04 Ιούλιος 2021 06:37

Όσον όμως δεν γίνονται κατανοητά όλα τα παραπάνω, τα οποία έχουν επισημανθεί κατά καιρούς από πολλούς, τόσο θα απομακρύνεται από τον ορίζοντα το ενδεχόμενο της ομαλής εφαρμογής, από όλους τους εμπλεκόμενους, του νέου συστήματος.

Ημερομηνία δημοσίευσης: 02/07/2021